

سۇئال

نېمە ئۈچۈن پەيغەمبەرنىڭ سۆزلىرى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) دەلىل سۈپىتىدە قارىلىدۇ ؟

تەپسىلىي جاۋاب

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

ھەدىيىسى بولسا ئاللاھنىڭ ئەلچىسىدىن (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) نەقىل قىلىنغان سۆزلەر، ھەرىكەتلەر، سۈپەتلەر ۋە ئىتراپ قىلىنغان نەرسىلەردۇر .

ھەدىيىسى بىر بولسا قۇرئاندا تىلغا ئېلىنغان نەرسىلەرنى راستلايدۇ ، مەسىلەن ، ناماز ، زاكات قاتارلىقلار ، بىر بولسا قۇرئاندا تىلغا ئېلىنغان نەرسىلەرگە ئومۇمىي جەھەتتىن تەپسىلات بېرىدۇ ، مەسىلەن ، ھەر بىر نامازدىكى رەكئەت سانى، زاكات بېرىشنىڭ بوسۇغىسى (باشلىنىش نۇقتىسى) ، ھەجنىڭ تەپسىلاتى قاتارلىقلار . ئۇ يەنە قۇرئاندا تىلغا ئېلىنمىغان بەلگىلىمىلەرنى چۈشەندۈرىدۇ ، مەسىلەن ، بىر ئايالنى ھاممىسى بىلەن بىرگە نىكاھقا ئېلىشنى چەكلەش .

ئاللاھ قۇرئاننى ئەلچىسى مۇھەممەدكە (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) چۈشۈردى ھەمدە ئۇنى كىشىلەرگە چۈشەندۈرۈشكە بۇيرىدى ، ئۇ ئېيتقاندەك :

، بىز ساڭا قۇرئاننى ئىنسانلارغا چۈشۈرۈلگەن شەرىئەتنى بايان قىلىپ بەرسۇن، ئۇلار (بۇ قۇرئاننى) پىكىر قىلىپ (ئۇنىڭدىن ۋەز - نەسىھەت ئالسۇن) دەپ نازىل قىلدۇق .

[ھەسەلھەرىسى 16 : 44]

پەيغەمبەرنىڭ ھەدىيىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئۇنىڭ پەرۋەردىگارىدىن كەلگەن ئىلھام (ۋەھىي) . ئاللاھ دەيدۇ :

سىلەرنىڭ ھەمراھىڭلار (يەنى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام) گۇمراھ بولمىدى ۋە يولدىن ئاداشمىدى (2). (ئۇ) ئۆز نەپسى خاھىشى بويىچە سۆزلەيمەيدۇ (3). پەقەت ئۇنىڭغا نازىل قىلىنغان ۋەھىينىلا سۆزلەيدۇ . [يۇلتۇز 53 : 2-4]

ئاللاھ ئەلچىسى مۇھەممەدنى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئىنسانلارنى پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلىشقا ، ئۇنىڭدىن بۆلەك ھەرقانداق تەڭرىگە ئىشەنمەسلىككە چاقىرىش ، ھەمدە جەننەتنىڭ خۇش-خەۋەرلىرىنى بېرىش ، دوزاختىن ئاگاھلاندۇرۇش ئۈچۈن ئەۋەتتى :

ئى پەيغەمبەر! سېنى بىز ھەقىقەتەن گۇۋاھچى، بىشارەتچى، ئاگاھلاندۇرغۇچى، اللە نىڭ ئىزى بىلەن ئۇنىڭ (بىرلىكىگە، تائەت-ئىبادىتىگە) دەۋەت قىلغۇچى ۋە نۇرلۇق چىراق قىلىپ ئەۋەتتۇق . [قوشۇنلار (ئەھزاب) 33 : 45-46]

پەيغەمبەر (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) بۇ ئۇممەتكە ناھايىتى كۆڭۈل بۆلەتتى ، ئۇ ھەرقانداق ياخشى نەرسىنى بىلىسلا ئۇنى ئۇلارغا دەيتتى ، ھەمدە ئۇ ھەرقانداق ناچار نەرسىنى بىلىسلا ئۇلارنى ئۇنىڭدىن ئاگاھلاندۇراتتى :

(ئى ئىنسانلار!) شۇبھىسىزكى، سىلەرگە ئۆز-ئاراڭلاردىن پەيغەمبەر كەلدى. سىلەرنىڭ كۈلپەت چېكىشىڭلار ئۇنىڭغا ئېغىر تۇيۇلىدۇ؛ ئۇ سىلەرنىڭ (ھىدايەت تېپىشىڭلارغا) ھېرىستۇر، مائىنلەرگە ئامراقتۇر، ناھايىتى كەيۇمچاندۇر. [تەۋبە 9 : 128]
 ھەربىر پەيغەمبەر پەقەت ئۆزىنىڭ خەلقىگە ئەۋەتىلگەن، بىراق ئاللاھ ئەلچىسى مۇھەممەدىنى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) بارلىق ئىنسانلارغا ئەۋەتتى :

(ئى مۇھەممەد!) سېنى بىز پۈتۈن ئەھلى جاھان ئۈچۈن پەقەت رەھىم-شەپقەت سۈپىتىدە ئەۋەتتۇق. [پەيغەمبەرلەر 21 : 107]
 پەيغەمبەر (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) پەرۋەردىگارىدىن ئۇنىڭغا چۈشكەن ئىلھامنى يەتكۈزگەنلىكى ئۈچۈن، ئۇنىڭغا بويسۇنۇش لازىمدۇر. ئەمەلىيەتتە ئۇنىڭغا بويسۇنۇش ئاللاھقا بويسۇنۇش :
كىمكى پەيغەمبەرگە ئىتائەت قىلىدىكەن، ئۇ اللە غا ئىتائەت قىلغان بولىدۇ ،...
 [ئاياللار 4 : 80]

ئاللاھقا ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسىگە بويسۇنۇش نىجاتلىق ۋە غەلبە قىلىشنىڭ ، ھەمدە بۇدۇنيا ۋە ئۇدۇنيادا بەخت تېپىشنىڭ يولى :
كىمكى اللە غا ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرىگە ئىتائەت قىلسا زور مۇۋەپپەقىيەت قازانغان بولىدۇ.
 [قوشۇنلار 33 : 71]

شۇڭلاشقا بارلىق كىشىلەر ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسىگە بويسۇنۇشى كىرەك ، چۈنكى ئۇلارنىڭ مۇۋەپپەقىيىتى ۋە نىجاتلىقى ئۇنىڭدىدۇر :

سىلەرگە رەھىم-شەپقەت قىلىنىشى ئۈچۈن، اللە غا ۋە پەيغەمبەرگە ئىتائەت قىلىڭلار.
 [ئىمران ئائىلىسى 3 : 132]

كىمكى ئاللاھقا ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسىگە ئىتائەتسىزلىك قىلىدىكەن ، پەقەت ئۆزىگەلا زىيان يەتكۈزىدۇ . ئۇ ئاللاھقا قىلچىلىك زىيان زىيان يەتكۈزەلمەيدۇ :

كىمكى اللە غا ۋە پەيغەمبىرىگە ئاسىيلىق قىلىپ، اللە نىڭ قانۇنلىرىنىڭ سىرتىغا چىقىپ كېتىدىكەن، اللە ئۇنى دوزاخقا كىرگۈزىدۇ، ئۇ دوزاختا مەڭگۈ قالىدۇ خورلىغۇچى ئازابقا دۇچار بولىدۇ . [ئاياللار 4 : 14]

ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسى بىر ئىشنى قارار قىلغان بولسا ، ھېچكىمنىڭ ئۇ توغرىسىدا تاللاش ھوقۇقى ياكى قارشى تۇرۇش ھوقۇقى يوق ؛ بەلكى ھەقىقەتكە بويسۇنۇشى ۋە ئىشىنىشى كىرەك :

اللە ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرى بىرەر ئىشتا ھۆكۈم چىقارغان چاغدا، ئەر-ئايال مائىنلەرنىڭ ئۆز ئىشىدا ئىختىيارلىقى بولمايدۇ (يەنى اللە ۋە اللە نىڭ پەيغەمبىرى بىرەر ئىشتا ھۆكۈم چىقارغان ئىكەن، ھېچ ئادەمنىڭ ئۇنىڭغا مۇخالپەتچىلىك قىلىشىغا بولمايدۇ)، كىمكى اللە غا ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرىگە ئاسىيلىق قىلسا، ھەقىقەتەن ئۇ ئوپچۇق ئازغان بولىدۇ.

[قوشۇنلار 33 : 36]

بىر ئادەمنىڭ ئىمانى تاكى ئاللاھنى ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسىنى سۆيىمىگىچە مۇكەممەل بولمايدۇ ، سۆيۈش بويسۇنۇشنى بىلدۈرىدۇ . كىمكى ئاللاھنىڭ ئۇنى سۆيۈشنى ھەمدە ئۇنىڭ گۇناھىنى كەچۈرىشىنى ئويلايدىكەن ئاللاھنىڭ ئەلچىسىگە (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئەگىشىشى كىرەك :

» (ئى مۇھەممەد! ئۇلارغا) ئېيتقىنكى ئەگەر سىلەر اللە نى سۆيسەڭلار، ماڭا ئەگىشىڭلاركى، اللە سىلەرنى سۆيىدۇ، (ئۆتكەنكى)

گۇناھىڭلارنى مەغپىرەت قىلىدۇ. اللە ناھايىتى مەغپىرەت قىلغۇچىدۇر، ناھايىتى مېھرىباندۇر . [ئىمران ئائىلىسى 3 : 31]

ئاللاھنىڭ ئەلچىسىنى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) سۆيۈش نوقۇل تەكرارلىنىدىغان سۆز ئەمەس بەلكى ئۇ ئەقىدە ۋە ھەرىكەتتۇر ، يەنى ئۇ بۇيرىغانغا بويسۇنۇش ، بىزگە ئېيتقان نەرسىگە ئىشىنىش ، ئۇ چەكلىگەن نەرسىدىن ساقلىنىش ، ھەمدە ئۇ بەلگىلىگەندىن باشقا ھەرقانداق ئۇسۇلدا ئاللاھقا ئىبادەت قىلىشتىن ساقلىنىش .

ئاللاھ بۇ دىننى مۇكەممەللەشتۈرۈپ ، ھەمدە ئاللاھ ئەلچىسى پەرۋەردىگارنىڭ ئەلچىلىكىنى يەتكۈزۈپ بولغاندا ، ئاللاھ ئۇنى ئۆزىنىڭ ھوزۇرىغا ئېلىپ كەتتى. ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) بۇ ئۈممەتكە ھىچقانداق مۇجمەللىك بولمىغان ئىنىق دەلىللەرنى قالدۇردى . كىمكى ئۇنىڭدىن بۇرۇلۇپ كېتىدىكەن ، پەقەت ھالاك بولىدۇ :

كاپىرلار بۈگۈن سىلەرنىڭ دىنىڭلار (نى يوقىتىش) دىن ئۈمىدىنى ئۆزدى، ئۇلار دىن قورقماڭلار، مەندىن قورقۇڭلار. بۈگۈن سىلەرنىڭ دىنىڭلارنى پۈتۈن قىلىدىم، سىلەرگە نېمىتىمنى تاماملىدىم، ئىسلام دىنىنى سىلەرنىڭ دىنىڭلار بولۇشقا تاللىدىم ...

[داستىخان 5 : 3]

ئاللاھنىڭ پەزىلى-كەرىمى بىلەن ، ساھابىلەر (ئاللاھ ئۇلاردىن رازى بولسۇن) پەيغەمبەرنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ھەدىسلىرىنى قوغدىدى ، ئاندىن ئۇلاردىن كىيىن كەلگەن توغرا يوللۇق پىشقەدەملەر (سەلەف سالىھلار) ئۇلارنى كىتاپ قىلىپ تۈزدى ، ئۇلار سەھىيەلەر، سۈنەن ، ۋە مۇسئەد دىگەن ناملار بىلەن تونۇلدى . ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئەڭ ساغلاملىرى بولسا سەھىيەھۇل بۇخارىي ، سەھىيەھۇل مۇسلىم ، تۆت سۈنەتلەر ، ئىمام ئەھمەتنىڭ مۇسئەدى ۋە ئىمام مالىكىنىڭ مۇۋەتتەسى قاتارلىقلار .

ئاللاھ بۇ دىننى مۇكەممەل قىلىپ بولدى . ئاللاھ ئەلچىسى(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن)ھەرقانداق ياخشى نەرسىنى بىلسىلا ئۇنى ئۈممەتكە ئۆگەتتى ، ھەمدە ئۇ ھەرقانداق ناچار نەرسىنى بىلسىلا ئۇلارنى ئۇنىڭدىن ئاگاھلاندۇردى .

شۇڭا كىمكى دىنغا ھەر قانداق يېڭى نەرسىنى(بىدئەتنى) ياكى خۇراپاتلارنى ، مەسىلەن ، ئۆلۈكلەردىن تىلەش ، ئۇلارنىڭ قەبرىلېرىنى ئايلىنىش(تاۋاپ قىلىش) ، ياكى جىن ۋە ئەۋلىيالارغا دۇئا قىلىش(تىلەش)، ۋە باشقا ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسى بېكىتمىگەن نەرسىلەرنى ئېلىپ كىرىدىكەن ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى رەت قىلىنىدۇ ، قوبۇل قىلىنمايدۇ ، پەيغەمبەر(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئېيتقانداك : **كىمكى بۇ ئىشىمىزدا(ئىسلامدا)ئۇنىڭ بىر قىسمى بولمىغان بىر نەرسىنى**

يېڭىدىن شەكىللەندۈرىدىكەن ، ئۇ رەت قىلىنىدۇ . (مۇسلىم نەقىل قىلغان ، 1718)

پېشىۋا مۇھەممەت بىن ئىبراھىم تۇۋەيجىرىنىڭ [ئىسلام دىنىنىڭ ئاساسلىرى] كىتابىدىن ئىلىندى .